

**Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання кафедри педагогіки і психології
дошкільної та початкової освіти від 16 червня 2026 року № 6

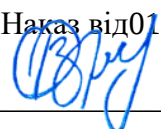
ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради
Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка
(Протокол засідання Вченої ради
ХОІППО ім. А. Назаренка від 30 червня 2026 року № 2

Ректор Хмельницького обласного інституту
післядипломної педагогічної освіти
імені Анатолія Назаренка

Наказ від 01 липня 2026 № 214/но

 В.ОЧЕРЕТЯНКО

**ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ІНФОРМАТИКИ, ЯКІ
ВИКЛАДАЮТЬ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ**

**Хмельницький
2026**

Розробник(и): Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка (**Оксана Романова**, завідувач кафедри педагогіки і психології дошкільної та початкової освіти Хмельницького ОШПО ім. А.Назаренка, кандидат психологічних наук)

Напрямок підвищення кваліфікації:

реалізація Державного стандарту початкової освіти: оцінювання навчальних досягнень, сучасні підходи до навчання, особливості впровадження інклюзивного навчання, цифрові технології

Термін дії програми: з 01.01.2027 до 31.12.2027 року

Рецензенти:

Андрій Гулеватий, декан факультету підвищення кваліфікації педагогічних працівників Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка, кандидат психологічних наук, доцент

Антоніна Галас, методист науково-методичного центру професійного розвитку педагогічних та керівних працівників установ і закладів дошкільної та загальної середньої освіти Хмельницького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені Анатолія Назаренка

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Інформатична освітня галузь в початковій школі – це формування інформаційно-комунікаційної компетентності здобувачів початкової освіти, здатності до розв’язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві. Але, щоб навчити учнів, сучасний вчитель сам повинен орієнтуватися у численних змінних потоках інформації, критично ставитись до неї, мати змогу створювати, обробляти та передавати необхідну інформацію, постійно самовдосконалюватись в особистісному та професійному плані до вимог розвитку суспільства. Актуальність програми підвищення кваліфікації вчителів інформатики, які викладають в початковій школі, зумовлена необхідністю успішної реалізації оновленого Державного стандарту початкової освіти, а також необхідністю удосконалення власної професійної майстерності щодо використання сучасних освітніх інновацій, створення освітнього середовища, вміння впевнено використовувати інтерактивні платформи, створювати цифровий контент та застосовувати гаджети в освітньому процесі, розпізнавати емоційний стан дітей, створювати сприятливий психологічний клімат у класі, удосконалювати навички роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби, а також ефективно взаємодіяти з усіма учасниками освітнього процесу.

Цільова група: вчителі початкових класів

Обсяг (тривалість): 30 годин (1 тиждень)

Особливості реалізації програми: програма реалізується протягом одного тижня (5 робочих днів) за розкладом та графіком, що узгоджується із суб’єктом підвищення кваліфікації. Ґрунтується на поєднанні теоретичних занять та практико-орієнтованих форм роботи.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, на базі замовника.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення професійних компетентностей учителів інформатики, які викладають в початковій школі, необхідних для ефективної організації освітнього процесу в умовах реалізації оновленого Державного стандарту початкової освіти, забезпечення якості освіти через поглиблення фахових знань, освоєння цифрових інструментів та сучасних підходів до навчання, отримання рекомендацій щодо навчання дітей з особливими освітніми потребами, удосконалення навичок підтримки психологічного благополуччя усіх учасників освітнього процесу в умовах сьогодення

Завдання підвищення кваліфікації:

- сприяти розвитку професійних компетентностей учителів інформатики, необхідних для реалізації змісту початкової освіти відповідно до вимог оновленого Державного стандарту початкової освіти;
- поглибити знання вчителів інформатики щодо особливостей оновленого Державного стандарту початкової освіти, а також щодо основних підходів, методів, прийомів викладання в початковій школі;
- нагадати про інформаційну гігієну вчителя інформатики, способи протистояння інформаційним маніпуляціям;
- забезпечити оволодіння новими цифровими інструментами, їх можливостями з огляду на навчальну діяльність;
- вдосконалити вміння організовувати освітній процес в умовах інклюзивного навчання з урахуванням індивідуальних потреб учнів з особливими освітніми потребами;
- удосконалювати навички підтримки психологічного благополуччя усіх учасників освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період;
- надати інструменти розвитку позитивної самооцінки та Я-ідентичності здобувачів освіти.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться: А3. Інформаційно-цифрова компетентність; Б1. Психологічна компетентність; В1. Інклюзивна компетентність; В2. Здоров'язбережувальна компетентність; Г2. Організаційна компетентність; Г3. Оцінювально-аналітична компетентність; Д1. Здатність до навчання впродовж життя.

Очікувані результати підвищення кваліфікації:

Знання й розуміння:

- нормативно-правової бази у галузі початкової освіти;
- принципів інформаційної гігієни та безпеки поведінки в інтернеті під час освітнього процесу та в особистому житті;
- методів та способів маніпуляції людьми в інтернеті та, зокрема, в соціальних мережах;
- способів виходу з маніпуляційних ситуацій в інтернеті та реальному житті;
- класифікації та особливостей використання різних видів електронних (цифрових) освітніх ресурсів для створення навчального контенту;
- шляхів використання цифрових інструментів для оцінювання, зворотного зв'язку та рефлексії навчання;
- ролі, функцій та обов'язків вчителя й асистента вчителя;
- особливостей командної взаємодії з батьками та фахівцями психолого-педагогічного супроводу;

- механізмів планування та реалізації індивідуальної програми розвитку (ІПР);
- механізмів атестації, сертифікації та моніторингу професійної діяльності педагогічних працівників;
- принципів самооцінювання професійної діяльності та планування індивідуальної траєкторії професійного розвитку;
- алгоритму побудови індивідуальної освітньої траєкторії та нормативні вимоги до накопичувальної системи годин;
- стратегії ефективної комунікації та вирішення конфліктних ситуацій.

Уміння:

- організовувати освітній процес у початковій школі на засадах компетентнісної парадигми Нової української школи;
- використовувати в освітньому процесі інноваційні методи навчання, цифрові освітні ресурси;
- розпізнати саму маніпуляцію, яка є прихованою під час серфінгу в інтернеті та соціальних мережах;
- обирати спосіб виходу маніпулятивної ситуації під час перебування в інтернеті та в реальному житті.
- опановувати навички prompt-engineering (створення точних запитів) і вміння використовувати ШІ як персонального асистента;
- використовувати практичний досвід командної роботи в реальному часі, використовуючи хмарні платформи (Replit, Google Workspace, Canva);
- використовувати сучасні методики формування мотивації учнів до навчання;
- добирати безпечні, доцільні для навчання здобувачів освіти електронні (цифрові) освітні ресурси, адаптувати, впроваджувати їх та використовувати з урахуванням мети, умов навчання, вікових особливостей здобувачів освіти;
- використовувати цифрові платформи для конструювання навчального контенту
- визначати та розподіляти професійні обов'язки між учителем і асистентом;
- планувати спільну діяльність щодо підтримки учнів з особливими освітніми потребами;
- організовувати навчальне середовище з урахуванням потреб усіх учнів;
- здійснювати спостереження за навчальною діяльністю учнів та аналізувати результати;
- ефективно взаємодіяти з батьками та членами команди психолого-педагогічного супроводу;
- конструктивно вирішувати професійні суперечності.

- критично оцінювати власний рівень володіння професійними компетентностями згідно з Професійним стандартом;
- самостійно обирати актуальні напрями підвищення кваліфікації, що усувають професійні дефіцити;
- володіти навичками стратегічного планування професійного розвитку та гнучкого коригування власної траєкторії навчання впродовж життя.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- мотивація до навчання впродовж життя в професійній сфері, зокрема розвитку власної інформаційно-цифрової компетентності та сприяння розвитку її у здобувачів освіти;
- усвідомлення правових та етичних аспектів, пов'язаних з використанням цифрових технологій, важливості дотримання академічної доброчесності під час створення та поширення цифрового контенту;
- усвідомлення цінності мовлення як основи навчання та соціальної взаємодії;
- позитивне ставлення до дітей з мовленнєвими труднощами;
- готовність враховувати індивідуальні особливості кожної дитини;
- повага до гідності та прав учнів з ООП;
- відкритість до професійного розвитку та командної взаємодії;
- орієнтація на сильні сторони та досягнення дитини.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації:

Загальний бал програми – 100.

Загальний бал виводиться шляхом додавання чотирьох видів робіт: два практичних завдання, участь у конференції з обміну досвідом та підсумкове тестування.

ПЗ1 – практичне завдання №1 (від 0 до 25).

ПЗ2 – практичне завдання №2 (від 0 до 25).

Участь у конференції (від 0 до 20 балів).

ПТ – оцінка за підсумковий тест (від 0 до 30).

Для отримання свідоцтва про підвищення кваліфікації загальний бал має

бути не нижче 60.

Документ про підвищення кваліфікації: свідоцтво

Вартість: безоплатно, відповідно до регіонального замовлення слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних, керівних працівників і працівників науково-методичних об'єднань Хмельницької області на 2027 рік

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 3 модулів. Модуль 1 «Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога» охоплює питання, що стосується знання нормативно-правової бази і питання зміцнення громадянської позиції слухачів, патріотизму, цінностей, що особливо актуально в умовах війни.

Модуль 2 «Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта» торкається питань психосоціальної підтримки учасників освітнього процесу в умовах сьогодення, роботи, спрямованої на формування позитивної самооцінки та Я-ідентичності школярів в непростих умовах зростання. А також другий модуль висвітлює питання інклюзивної освіти: взаємодія вчителя та асистента вчителя, адаптація та модифікація освітніх програм у початковій школі і дуже важливе питання, пов'язане з оцінюванням дітей з особливими освітніми потребами.

Модуль 3 «Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок» охоплює питання, які стосуються організації освітнього процесу в початковій школі, використання цифрових ресурсів, ознайомлення з цифровими трендами та їх використання на уроках інформатики, способів протистояння інформаційним маніпуляціям.

Виконані під час занять практичні роботи оцінюються максимум у 50 балів. Слухачам пропонують взяти участь у конференції з обміну досвідом, це 20 балів. На етапі завершення навчання за Програмою слухачі складають підсумковий тест із 30 питань. Максимальна кількість балів за тест – 30. Загальна максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники – 100 балів. Прохідний бал – 60 (60 %). Учасники, які успішно пройшли навчання та склали підсумковий тест, отримують свідоцтво. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, складає: 30 год, з них: 10 год – лекційні заняття, 16 год — практичні роботи, 4 год — контрольні заходи (тестування та конференція з обміну досвідом).

Навчально-тематичний план

Назва навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Підсумкові заходи	Усього

МОДУЛЬ 1. Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога					
Тема 1.1. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей. Практичне впровадження Професійного стандарту у діяльності закладу освіти	2				2
Тема 1.2. Формування громадянської компетентності учнів через методики критичного мислення та медіаграмотності	1	1			2
Разом за модулем	3	1			4
МОДУЛЬ 2. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта					
Тема 2.1. Педагогічні інструменти розвитку позитивної самооцінки та Я-ідентичності здобувачів освіти		1			1
Тема 2.2. Емоційне балансування та підтримуюча взаємодія учасників освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період	1	1			2
Тема 2.3. Партнерська взаємодія вчителя та асистента вчителя в інклюзивному класі	1				1
Тема 2.4. Адаптація та модифікація освітніх програм у початковій школі. Оцінювання дітей з особливими освітніми потребами	1	1			2
Разом за модулем	3	3			6
МОДУЛЬ 3. Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок					

Тема 3.1. Організація освітнього процесу в початковій школі: виклики часу та освітні потреби дітей	2				2
Тема 3.2. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя		2			2
Тема 3.3. Сучасний урок інформатики в початковій школі: від комп'ютерної грамотності до розвитку особистості	1				1
Тема 3.4. Застосування генеративного штучного інтелекту для оптимізації освітнього процесу: інструменти та методики.		2			2
Тема 3.5. Методи протидії інформаційним маніпуляціям як ключовий складник професійної інформаційної гігієни вчителя	1	1			2
Тема 3.6. Педагогічний потенціал новітніх цифрових трендів у забезпеченні ефективності уроків інформатики.		2			2
Педагогічна практика		4			4
Разом за модулем	4	11			15
4. Підсумкові заходи					
4.1. Формування індивідуальної траєкторії професійного розвитку педагогічного працівника		1			1
Конференція з обміну досвідом				2	2
Тестування				2	2
Разом за модулем		1			5
Усього	10	16		4	30

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

МОДУЛЬ 1.

Ціннісно-сміслові основи професійної діяльності педагога

Тема 1.1. Нормативно-правові акти України щодо оцінювання рівня професійного розвитку педагогічних працівників. Професійний стандарт – документ, який містить вимоги до кваліфікації педагогічних працівників та їх компетентностей. Практичне впровадження Професійного стандарту у діяльності закладу освіти

Зміст теми передбачає ознайомлення слухачів із законодавчими та нормативно-правовими засадами оцінювання професійного розвитку педагогічних працівників в Україні. Аналізується роль атестації та сертифікації як інструментів оцінювання професійної діяльності педагогічних працівників відповідно до чинного законодавства.

У межах теми розкривається сутність професійного стандарту як основи для визначення професійних компетентностей і кваліфікацій педагогічних працівників. Окремий акцент робиться на формуванні готовності педагогів здійснювати самоаналіз професійної діяльності відповідно до вимог професійного стандарту та сучасних освітніх викликів. Опрацювання теми сприятиме усвідомленню педагогічними працівниками нормативних орієнтирів професійного зростання, підвищенню відповідальності за власний професійний розвиток і ефективному плануванню освітньої кар'єри.

Тема 1.2. Формування громадянської компетентності учнів через методики критичного мислення та медіаграмотності

Формування громадянської компетентності учнів є одним із ключових завдань сучасної освіти в умовах інформаційного суспільства та глобальних викликів. У цьому контексті особливого значення набуває розвиток умінь критично оцінювати інформаційні потоки, аналізувати суспільні явища та ухвалювати відповідальні рішення.

У межах теми обґрунтовано можливості використання методик критичного мислення та медіаграмотності в освітньому процесі. Акцентовано на практичних інструментах аналізу інформації, алгоритмах виявлення маніпуляцій, технологіях фактчекінгу та специфіці роботи з різними джерелами. Окремо висвітлено потенціал інтерактивних методів навчання для формування активної громадянської позиції здобувачів освіти та наведено приклади інтеграції елементів медіаграмотності у викладання суспільних дисциплін. Крім того, проаналізовано роль учителя у створенні безпечного освітнього середовища, що сприяє розвитку самостійності мислення. Практичне застосування окреслених підходів забезпечує підготовку учнів до свідомої участі в демократичному суспільстві та формує індивідуальну стійкість до деструктивних інформаційних впливів.

МОДУЛЬ 2.

Розвиток компетентностей фахового спрямування. Психологічна підтримка. Інклюзивна освіта

Тема 2.1. Педагогічні інструменти розвитку позитивної самооцінки та Я-ідентичності здобувачів освіти

Тема спрямована на розвиток професійних компетентностей педагогів щодо забезпечення особистісно орієнтованого навчання, підтримки психологічного благополуччя учнів та реалізації вимог Професійного стандарту вчителя в частині партнерської взаємодії, педагогічної підтримки й створення умов для всебічного розвитку особистості здобувача освіти. В ході лекції розглядаються питання сутності позитивної самооцінки та Я-ідентичності як важливих чинників особистісного розвитку, психологічного благополуччя й успішної соціалізації здобувачів освіти. Учасники ознайомляться з віковими особливостями формування самооцінки, механізмами впливу освітнього середовища на становлення особистості, Особливу увагу приділено ролі педагога у створенні безпечного, підтримувального та інклюзивного освітнього простору, що сприяє розвитку внутрішніх ресурсів здобувачів освіти.

У рамках викладання теми буде розглянуто сучасні педагогічні інструменти й практики розвитку позитивної самооцінки та Я-ідентичності: використання формувального оцінювання, конструктивного зворотного зв'язку, рефлексивних вправ, технологій педагогіки партнерства, підтримки суб'єктності та розвитку сильних сторін особистості.

Тема 2.2. Емоційне балансування та підтримуюча взаємодія учасників освітнього процесу в умовах війни та у післявоєнний період

Сутність поняття «емоційне балансування»; основні принципи процесу балансування; впізнавання та регулювання різних емоційних станів в умовах війни; як подолати стрес та попередити емоційне вигорання; поняття «підтримуюча взаємодія», основні принципи підтримуючої взаємодії; підтримка дітей, які пережили травмуючі події; створення безпечного освітнього середовища; розвиток навичок стресостійкості: ключові інструменти та дієві рішення.

Тема 2.3. Партнерська взаємодія вчителя та асистента вчителя в інклюзивному класі

Партнерська взаємодія вчителя та асистента вчителя є важливою умовою ефективної організації інклюзивного навчання. Тема розкриває принципи командної роботи, розподіл функцій і відповідальності між учителем та асистентом, особливості планування та проведення освітнього процесу, організацію підтримки учнів з особливими освітніми потребами, а також способи конструктивної комунікації та вирішення професійних труднощів.

Тема 2.4. Адаптація та модифікація освітніх програм у початковій школі. Оцінювання дітей з особливими освітніми потребами

Тема розкриває сутність адаптації та модифікації освітніх програм для учнів з особливими освітніми потребами (ООП) у початковій школі. Розглядаються принципи створення доступного освітнього середовища, особливості планування навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини, розроблення індивідуальної програми розвитку (ІПР), а також підходи до формувального та підсумкового оцінювання навчальних досягнень учнів з ООП.

МОДУЛЬ 3.

Розвиток компетентностей фахового спрямування. Предметно-методичний блок

Тема 3.1. Організація освітнього процесу в початковій школі: виклики часу та освітні потреби дітей

Нормативно-правова база організації освітнього процесу в початковій школі;

взаємодія, права та обов'язки учасників освітнього процесу; створення освітнього середовища на засадах гуманізму, демократизму, зв'язок навчання з життям дитини та країни; діяльнісний та компетентнісний підходи в освіті; шляхи формування національної самоідентифікації учнів початкової школи.

Тема 3.2. Цифрові інструменти та рішення в професійній діяльності вчителя

Добір цифрових освітніх ресурсів з урахуванням мети навчання, вікових особливостей та освітніх потреб здобувачів освіти. Використання цифрових платформ як конструктора навчального контенту. Адаптація створених матеріалів до освітніх потреб учнів. Принципи академічної доброчесності у використанні цифрових матеріалів.

Тема 3.3. Сучасний урок інформатики в початковій школі: від комп'ютерної грамотності до розвитку особистості

Трансформація цілей інформатичної освітньої галузі в концепції Нової української школи. Особливості переходу від репродуктивного освоєння навичок роботи з персональним комп'ютером до цілісного формування алгоритмічного, логічного, системного та критичного мислення особистості дитини. Структура, етапи та дидактичні принципи побудови сучасного компетентнісного уроку інформатики. Забезпечення диференційованого підходу та підтримки кожної дитини на різних етапах заняття.

Тема 3.4. Застосування генеративного штучного інтелекту для оптимізації освітнього процесу: інструменти та методики.

Поняття генеративного штучного інтелекту (ШІ) та його роль у сучасній трансформації освіти. Практичні інструменти ШІ для автоматизації рутинної роботи вчителя інформатики. Конструювання ефективних промптів для

розроблення конспектів уроків, диференційованих тестових завдань, компетентнісно орієнтованих кейсів та інструментів формувального оцінювання. Методика критичного аналізу й оцінювання контенту, згенерованого нейромережами.

Тема 3.5. Методи протидії інформаційним маніпуляціям як ключовий складник професійної інформаційної гігієни вчителя

Ознайомлення з терміном інформаційна гігієна людини, зокрема інформаційна гігієна вчителя інформатики та учнів під час освітнього процесу; як створити безпечний освітній простір під час уроку інформатики; ознайомлення з явними та прихованими способами маніпуляції в інтернеті, зокрема, ознайомлення з такими прихованими методами маніпуляції як “Фракціонування у соціальних мережах”, “Аліса в країні чудес” та інших; також вивчення одного з методів виходу з маніпуляції – це встановлення особистих меж: “Активна тиша”, “Дзеркало реальності”, “Стратегічна пауза (затримка)” та інші.

Тема 3.6. Педагогічний потенціал новітніх цифрових трендів у забезпеченні ефективності уроків інформатики

Використання сучасних цифрових трендів на уроках інформатики — зокрема штучного інтелекту для дебагінгу й генерації завдань (ChatGPT, Google Gemini), гейміфікації для вивчення кодингу (CodeCombat, Kahoot!), хмарних середовищ для командної розробки (Replit, Google Workspace), а також VR/AR-технологій (CoSpaces Edu) та мікронавчання (Sololearn) — трансформує традиційне навчання на інтерактивний ігровий процес. Інтеграція цих інструментів зміщує роль учителя від транслятора теорії до ментора, дозволяє персоналізувати освітній трек кожного учня, наочно візуалізувати складні абстрактні концепції та розвивати у дітей практичні навички командної роботи, адаптивності й критичного мислення, які є критично важливими для успішного майбутнього в цифровому світі.

4. Орієнтовний перелік практичних завдань

4.1. Кейс «Поясни свій вибір». Слухачам пропонуються картки, на яких зазначені клас, предмет та тема уроку. Завдання - проаналізувати його, обрати один або декілька цифрових інструментів і обґрунтувати, чому вони підходять за трьома критеріями: доступність, відповідність темі та віковим особливостям здобувачів освіти.

Вправа «Правовий фільтр: чистий контент». Учасникам дають приклад навчального слайду: зображення взятє з інтернету без зазначення автора і джерела. Завдання: проаналізувати, що саме порушено, після цього виправити слайд: знайти зображення з відкритою ліцензією, правильно вказати джерело.

«Нове життя ваших файлів». Слухачі за 10 хвилин перетворюють власний документ (Word / PDF/ Power Point) на візуальний матеріал (інтерактивний урок) на одній із цифрових платформ.

Вправа «Запропонуй рішення». Учителям дають умовні результати тестування. Вчителі мають визначити, які теми викликали труднощі; які учні потребують додаткової допомоги, а також запропонувати ресурси для створення персоналізованих навчальних матеріалів.

Вправа «Цифрова рефлексія». Слухачі створюють дошку для здійснення рефлексії в кінці уроку, формують запитання для рефлексії, створюють у будь-якому сервісі на вибір оригінальні сигнальні картки, розміщують на дошці.

4.2. Скласти приклад використання візуальної підтримки (розклад, інструкції, картки).

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 26 грудня 2025 року №1810. URL: https://drive.google.com/drive/folders/1bQpHfxLwZmk7BTycgYinj329g_JuPdTM
2. Про організацію освітнього процесу в початковій школі в умовах воєнного часу: лист Містерства освіти і науки України від 29 березня 2022 року №1/3725-22. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu-v-pochatkovij-shkoli-v-umovah-voennogo-chasu>
3. Концепція Нової української школи : рішення Колегії МОН від 27 жовтня 2016 року. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
4. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності: Наказ МОНУ від 03.06.2026 №871. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-typovoi-prohramy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-pedahohichnykh-ta-naukovo-pedahohichnykh-pratsivnykiv-z-rozvytku-tsyfrovoi-kompetentnosti/> Дата звернення: 12.06.2026.
5. Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти»: наказ Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року №1225. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
6. Про схвалення Національної стратегії розвитку інклюзивного навчання на період до 2029 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації на 2024-2026 роки : розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.06.2024 р. No 527р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/527-2024-%D1%80#Tex>

Основна література

1. Нова українська школа: порадник для вчителя / за заг. ред. Н. М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.
2. Морзе, Н. В., Бойко, М. А., Струтинська, О. В., & Смирнова-Трибульська, Є. М. (2024). Якою має бути цифрова компетентність вчителів у

галузі використання штучного інтелекту? *Електронне наукове фахове видання "Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету"*, (16), 76–91. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2024.166>. Дата звернення: 12.03.2026.

3. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти: проєкт / МОНУ. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shc_hodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf. Дата звернення: 07.03.2026.

4. Волошенюк О. В., Іванова О. А., Євтушенко Р. І. Медіаграмотність та інфомедійна грамотність у навчанні інформатики : посібник для вчителя. Київ : Центр Вільної Преси, Академія української преси, 2021. 145 с.

5. Фролов М. О. Інформаційна безпека та гігієна в цифрову епоху: навчальний посібник. Харків : Право, 2023. 218 с.

6. Скрипка Г. В. Штучний інтелект в освіті: практичні інструменти для сучасного педагога. Інформаційні технології і засоби навчання : електронне наук. фах. видання. 2024. Т. 101, № 3. С. 227–235. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/5639> (дата звернення: 12.06.2026).

7. Цифрові тренди в шкільній ІТ-освіті: тренажери, хмари та кодинг. Освіторія : медіапортал. 2025. URL: <https://osvitoria.media/opinions/tsyfrovitrendy-v-it-osviti/> (дата звернення: 12.06.2026).

8. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>. Дата звернення: 07.03.2026.

Додаткова література

1. Сологуб О.С. ІКТ в освіті: YouTube канал. URL: <https://www.youtube.com/@%D0%86%D0%9A%D0%A2%D0%B2%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%96>. Дата звернення: 12.03.2026.

2. Карамушка Л. М. Психічне здоров'я особистості під час війни: як його зберегти та підтримати : Метод. рекомендації. Київ: Інститут психології імені Г.С.Костюка НАПН України, 2022. 52 с.

3. Ministry of Health of Ukraine. Настанова з надання психосоціальної підтримки дітям, постраждалим від війни. – МОЗ України, 2023.